

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 147, 157, 256, 270, 270-1, 270-3, 270-4, 277-1 IR 308 STRAIPSNIŲ BEI
PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 270-5, 270-6, 273-1, 274-1 IR 276-3 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Institucija	Pastabos	Įvertinimas
Teisėjų tarybos 2026 m. kovo 31 d. raštas Nr. 36P-20-(6.6.Mr)	Teisėjų tarybos nuomone, siūlomas kvalifikuojantis požymis - „palengvino tokios medžiagos platinimą“ – yra perteklinis. Kaip nurodo Teisėjų taryba, pagal BK bendrąsias nuostatas asmens veiksmai, kuriais sudaromos sąlygos padaryti nusikalstamą veiką ar kitaip palengvina vykdytojai padaryti nusikaltimą (pavyzdžiui, teikiant priemonės, duodant patarimus, šalinant kliūtis ar kitaip prisidedant prie veikos padarymo), kvalifikuojami kaip padėjimas padaryti nusikalstamą veiką (BK 24 straipsnio 6 dalis). Dėl to Teisėjų taryba nurodo, kad kvalifikuojantis požymis „palengvino tokios medžiagos platinimą“ savo turiniu iš esmės atitinka padėjėjo veiksmus ir dėl to siūloma tokio kvalifikuojančio požymio atsisakyti.	Neatsižvelgta. Nurodytai pastabai nepritariama. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1712, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos (toliau – Direktyva dėl prekybos žmonėmis), 1 straipsnio 2 punkto b) papunktyje numatyta, kad Direktyvos 2011/36/ES 3 dalis pakeičiama sekančiais: Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad toliau nurodytos aplinkybės, kai jos susijusios su 2 straipsnyje nurodyta nusikalstama veika, pagal atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas būtų laikomos atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis: <...> b) tai, kad veiką padaręs asmuo, naudodamas informacines ir ryšių technologijas, palengvino pornografinio pobūdžio vaizdų, vaizdo įrašų ar panašios medžiagos, kurioje figūruoja auka, platinimą arba tokią medžiagą platino naudodamas tokias technologijas. Taigi, Direktyva dėl prekybos žmonėmis reikalauja numatyti griežtesnę baudžiamąją atsakomybę (t. y. laikyti aplinkybę sunkinančia arba kvalifikuota sudėtimi) ne tik už vaizdų platinimą naudojant informacines ir ryšių technologijas, bet ir tokių vaizdų platinimo palengvinimą (sąlygų sudarymą ir pan.). Pastebėtina, kad Direktyva dėl prekybos žmonėmis nenumato reikalavimo, kad seksualinio pobūdžio vaizdų, vaizdo įrašų ar panašios medžiagos platinimo palengvinimas būtų susietas su bendrininkavimu. Taigi, pagal minėtą Direktyvos dėl prekybos žmonėmis nuostatą veika gali būti laikoma baudžiama (gali būti taikoma griežtesnė baudžiamoji atsakomybė) ir nesant nustatytų bendrininkavimo požymių, tačiau nustačius asmens sudarytas sąlygas palengvinti minėtų vaizdų platinimą arba pasiekiamumą bet kuriems kitiems asmenims, nebūtinai susijusiems su kaltininku ar net vienas kito nepažįstant.

		Dėl nurodytos priežasties BK 147 straipsnio 2 dalies ir 157 straipsnio 2 dalies pakeitimais yra siūloma numatyti griežtesnę baudžiamąją atsakomybę už, be kita ko, seksualinio pobūdžio vaizdų, vaizdo įrašų ar panašios medžiagos platinimo palengvinimą.
Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros 2026 m. kovo 31 d. raštas Nr. 17.2.-904	1. Nepritartina BK projekto siūlymui keisti BK 256 straipsnio 1 dalies dispoziciją, ją papildant naujais neteisėto disponavimo branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais būdais – importavimu ir eksportavimu. Pažymėtina, kad galiojančio BK 256 straipsnio 1 dalis apima įvairias neteisėto disponavimo formas, įskaitant ir importavimą bei eksportavimą, todėl siūlomas pakeitimas laikytinas pertekliniu. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad neteisėto disponavimo būdų gali būti ir daugiau, o visus juos nustatyti ir aprašyti būtų sunkiai įmanoma. Be to, BK projekte, siūlant keisti BK 256 straipsnio 1 dalies dispoziciją, nenumatomi analogiški pakeitimai to paties straipsnio 2 dalyje, kuri nustato atsakomybę už analogiškų veiksmų, sukėlusių sunkius padarinius, atlikimą.	Atsižvelgta iš dalies. Importo ir eksporto kriminalizavimo tiesiogiai reikalauja 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1203, dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiamos direktyvos 2008/99/EB ir 2009/123/EB (toliau – Direktyva dėl aplinkos apsaugos) 3 straipsnio 2 dalies l) punkto nuostatos. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 256 straipsnyje nėra numatytas importas ar eksportas eksplicitiškai. Atitinkamai, plečiamasis BK aiškinimas yra draudžiamas. Todėl BK 256 straipsnio dabartinė redakcija neapima importo ir eksporto veikos (objektyviosios pusės). Siekiant sistemiškumo ir atsižvelgiant į tai, kad pagal Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 straipsnio 4 dalį Direktyvos 3 straipsnio 2 dalies l) punkte nurodyta nusikalstama veika turi būti laikoma nusikalstama ir kaip padaryta dėl didelio neatsargumo, BK 256 str. 2 d. taip pat papildytina naujais alternatyviais veika kvalifikuojančiais būdais – eksportu ir importu.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2026 m. balandžio 2 d. raštas Nr. D8(E)-1279	2. BK projekto 4 straipsniu siūloma papildyti BK 270 straipsnio 1 dalį formuluote „ <i>arba išleido, išmetė ar išpylė į orą, dirvožemį ar vandenį bet kokią kiekį pavojingų medžiagų ar substancijų, arba dėl kurio veikos į aplinką pateko bet koks kiekis bet kurios rūšies energijos, arba šias pavojingas medžiagas substancijas ar energiją neteisėtai pateikė ar tiekė rinkai</i> “:	Neatsižvelgta. Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 straipsnio 2 dalies a) punktas numato, kad valstybės narės užtikrina, kad toliau nurodytas elgesys būtų laikomas nusikalstama veika, kai jis yra neteisėtas ir tyčinis: kokio nors kiekio medžiagų ar substancijų, energijos ar jonizuojančiosios spinduliuotės išleidimas, išmetimas ar išpylimas į orą, dirvožemį ar vandenį, sukeliantis ar galintis sukelti žmogaus mirtį ar sunkų sveikatos sutrikimą arba didelę žalą oro, dirvožemio ar vandens kokybei, arba didelę žalą ekosistemai, gyvūnams ar

	<p>2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1 straipsnio 1 punktu apibrėžiama aplinkos sąvoka – tai gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos. Manytina, kad galiojančios BK 270 straipsnio 1 dalies nuostatos, nustatančios atsakomybę už teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, pažeidimus, jau apima ir aptariamo pobūdžio veikas, todėl papildymas yra perteklinis.</p>	<p>augalams. Taigi, Direktyvos dėl aplinkos apsaugos nuostata <i>expressis verbis</i> reikalauja numatyti nurodytoje normoje numatytą veiką (objektyviają pusę) kaip užtraukiančią baudžiamąją atsakomybę.</p> <p>Dabartinė BK 270 straipsnio redakcija eksplicitiškai nenumato pavojingų medžiagų ar substancijų išleidimo, išmetimo ar išpylimo į orą, dirvožemį ar vandenį, arba asmens veikos, dėl kurios į aplinką pateko bet koks kiekis bet kurios rūšies energijos, arba šių pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos pateikimas ar tiekimas rinkai. Atitinkamai, plečiamasis BK aiškinimas yra draudžiamas. Todėl dabartinė BK 270 straipsnio redakcija neapima minėtos veikos (objektyviosios pusės). Siekiant užtikrinti visišką Direktyvos dėl aplinkos apsaugos nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę, nurodyti veikos variantai privalo būti įgyvendinti BK 270 straipsnyje.</p>
	<p>2.2. Galiojančioje BK 270 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „<i>taisyklės</i>“ gali būti suprantama kaip siauresnės apimties. Atitinkamai kyla rizika, kad nuostata neapims visų aktualių pažeidimų arba bus nevienodai aiškinama. Atsižvelgiant į tai, siūlytina „<i>taisykles</i>“ keisti į „<i>teisės aktų reikalavimus</i>“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>BK 270 straipsnio sąvoka „teisės aktų nustatytas <...> taisyklės“ yra nusistovėjusi, aiškiai susieta būtent su teisės aktų nustatytais taisyklėmis (t. y. detalizuojanti konkrečius elgesio standartus), todėl manytina esanti pakankama ir aiški, kriminalizuojant teisėtą elgesį.</p> <p>Šios sąvokos keitimas BK galėtų kelti teisės taikymo neapibrėžtumo riziką, pernelyg išplėsti baudžiamosios atsakomybės ribas, kelti daugiau neaiškumo, be to, būtų nesuderinamas su BK terminija, kadangi ir kituose BK straipsniuose vartojama „<i>taisyklių</i>“ sąvoka.</p> <p>Juolab, nėra pateikta duomenų, kad dėl šios sąvokos buvimo ir jos taikymo praktikoje būtų kilusių problemų ir dėl to reiktų ją tikslinti. Taip pat ir įgyvendinant Direktyvą dėl aplinkos apsaugos konkretaus poreikio tikslinti šią sąvoką BK nenustatyta.</p>
	<p>8.1. Siūlomas „<i>plataus masto žalos</i>“ apibrėžimas iš esmės dubliuoja BK 277¹ straipsnio 6 dalyje įtvirtintą „<i>didelės žalos</i>“ apibrėžimo dalį, kuri taip pat siejama su reikšmingu neigiamu poveikiu aplinkos elementams, kaip jis apibrėžiamas Aplinkos apsaugos įstatyme (arba bendra vienam ar keliems aplinkos elementams padarytos žalos, įvertintos pinigais, suma viršijanti 400 MGL).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslintas plataus masto žalos apibrėžimas BK 277-1 str. 7 d., siekiant užtikrinti visapusišką atitiktį Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 str. 3 d. nustatytiems kriterijams, tačiau dėl 3 str. 3 d. nurodytų kriterijų taikymo kartu, nebūtų galima pritarti.</p> <p>Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 str. 3 d numatyta, kad <i>valstybės narės užtikrina, kad nusikalstamos veikos, susijusios su 2 dalyje išvardytu elgesiu,</i></p>

	<p>Atsižvelgiant į tai, nėra aiškos takoskyros tarp „<i>didelės</i>“ ir „<i>plataus masto</i>“ žalos.</p> <p>8.2. Siūloma formuluotė „<i>arba jei žalos neįmanoma ištaisyti, arba ji yra ilgalaikio pobūdžio</i>“ sudaro prielaidas „<i>plataus masto žalą</i>“ vertinti kaip savarankiškai egzistuojančią vien pagal neištaisomumo ar ilgalaikiškumo kriterijus, nesiejant jų su reikšmingu neigiamu poveikiu aplinkai. Tokiu būdu nepagrįstai gali būti išplečiama šios sąvokos apimtis. Direktyvos 3 straipsnio 3 dalyje nurodoma: „<i>Valstybės narės užtikrina, kad nusikalstamos veikos, susijusios su 2 dalyje išvardytu elgesiu, būtų laikomos nusikalstamos veikos sudėties požymius atitinkančiomis nusikalstamomis veikomis, jeigu toks elgesys lemia: a) didelės ekosistemos arba didelės aplinkosauginės vertės ekosistemos ar buveinės saugomoje teritorijoje sunaikinimą arba padaro joms plataus masto didelę žalą, kurios negalima ištaisyti arba kuri yra ilgalaikė, arba b) oro, dirvožemio ar vandens kokybės sunaikinimą arba padaro joms plataus masto didelę žalą, kurios negalima ištaisyti arba kuri yra ilgalaikė</i>“. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pagal šią nuostatą plataus masto žala siejama su didele žala ir jos neištaisomumu arba ilgalaikiškumu, t. y. kriterijai taikomi kartu, o ne atskirai (pasirinktinai).</p>	<p><i>būtų laikomos nusikalstamos veikos sudėties požymius atitinkančiomis nusikalstamomis veikomis, jeigu toks elgesys lemia:</i></p> <p><i>a) didelės ekosistemos arba didelės aplinkosauginės vertės ekosistemos ar buveinės saugomoje teritorijoje sunaikinimą arba padaro joms plataus masto didelę žalą, kurios negalima ištaisyti arba kuri yra ilgalaikė, arba</i></p> <p><i>b) oro, dirvožemio ar vandens kokybės sunaikinimą arba padaro joms plataus masto didelę žalą, kurios negalima ištaisyti arba kuri yra ilgalaikė.</i></p> <p>Nors kaip nurodyta Direktyvos dėl aplinkos apsaugos, plataus masto žala siejama arba su jos negalimumu ištaisyti, arba su žalos ilgalaikiškumu, tačiau tai nereiškia, kad siekiant nacionalinėje teisėje šias nuostatas įgyvendinti tinkamai, BK turėtų būti ekspllicitiškai, apibūdinant plataus masto žalos sąvoką, papildomai nurodomas ir žalos požymis.</p> <p>BK 277¹ str. 7 d. pateikiamas plataus masto žalos apibūdinimas yra visapusiškai atskleidžiantis žalos neištaisomumo ar ilgalaikiškumo kriterijus, atitinkantis Direktyvos dėl aplinkos apsaugos reikalavimus, todėl šioje apimtyje nebūtų tikslingas tikslinti. Po patikslinimų, plataus masto žala laikoma padaryta alternatyviai kuomet nustatoma, kad: 1) buvo sunaikintos didelės ekosistemos, 2) buvo sunaikintos didelės aplinkosauginės vertės ekosistemos, 3) buvo sunaikintos buveinės saugomoje teritorijoje, 4) buvo sunaikinta oro, dirvožemio ar vandens kokybė, 5) didelėms ekosistemoms, didelėms aplinkosauginės vertės ekosistemoms, buveinėms saugomoje teritorijoje, oro, dirvožemio ar vandens kokybei buvo padaryta žala, kurios neįmanoma ištaisyti, 6) didelėms ekosistemoms, didelėms aplinkosauginės vertės ekosistemoms, buveinėms saugomoje teritorijoje, oro, dirvožemio ar vandens kokybei buvo padaryta žala, kuri yra ilgalaikio pobūdžio.</p>
	<p>10. Siūlytina nustatyta tvarka inicijuoti Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2024/1203 dėl aplinkos apsaugos baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiama direktyva 2008/99/ EB Direktyvos lietuvių kalba klaidų ištaisymą, kad vartojama terminologija</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teisingumo ministerija įgyvendindama Direktyvą dėl aplinkos apsaugos šios Direktyvos įgyvendinimo procese pagal kompetenciją dalyvauja tiek, kiek susiję su jos kompetencijos sritimi pagal nuostatus (formuoti valstybės politiką baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso srityse) ir nėra</p>

	<p>atitiktų Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) aprobuotus terminus cheminių medžiagų tvarkymo srityje, LR cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatyme, REACH ir CLP reglamentuose naudojamas sąvokas ir terminus.</p>	<p>kompetentinga spręsti (vertinti) tiesiogiai su aplinkos apsauga susijusių terminų vertimo tinkamumo, pakankamumo, visapusiškai nežinodama nacionalinio reguliavimo aplinkos apsaugos srityje.</p> <p>Direktyvos dėl aplinkos apsaugos įgyvendinime Aplinkos ministerija taip pat dalyvauja, todėl pagal kompetenciją matydama, kad tam tikri vertimai nederą su kitais ES ar nacionaliniais teisės aktais, kuomet jų reikšmės yra identiškos, gali spręsti dėl terminų vertinimo tikslinimo iniciavimo.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad 2026 m. gegužės 21 d. sueina Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę, todėl šiame etape spręsti dėl poreikio ir jį nustačius inicijuoti terminologijos tikslinimus Direktyvos dėl aplinkos apsaugos vertimo į lietuvių kalbą kontekste, nėra galimybės.</p>
	<p>12. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nėra aišku, kuriais atvejais pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 118² straipsnio 5-9 dalis ir Administracinių nusižengimų kodekso 270² straipsnio 5-7 dalis turėtų būti taikomas Ultima ratio principas ir reikalaujama baudžiamųjų teisinių priemonių įtraukimo, taikant BK projekto 9 straipsnio „Kodekso papildymas 273¹ straipsniu“ nuostatas. Paminėtina, kad 2025 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 583 „Dėl kompetentingų institucijų, atsakingų už 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2023/1115 taikymą, paskyrimo“ paskirtos kompetentingos institucijos, atsakingos už Reglamento (ES) 2023/1115 taikymą – Aplinkos apsaugos departamentas, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, su kuriomis irgi tikslinga būtų suderinti BK projektą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 str. 2 d. p) punkte numatyta, kad atitinkamų prekių ar atitinkamų produktų pateikimas ar tiekimas Sąjungos rinkai arba eksportas iš Sąjungos rinkos pažeidžiant Reglamento (ES) 2023/1115 3 straipsnyje nustatytą draudimą, išskyrus atvejus, kai toks elgesys yra susijęs su nedideliu kiekiu, turi būti laikomas nusikalstama veika.</p> <p>Direktyvos dėl aplinkos apsaugos konstatuojamosios dalies 20 punkte numatyta, kad <i>valstybės narės, vertindamos, ar atitinkamo produkto arba atitinkamos prekės, siejamo (-s) su miškų naikinimu arba miškų alinimu, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/1115, kiekis yra nereikšmingas, galėtų atsižvelgti, pavyzdžiui, į atitinkamos prekės ar produkto kiekį, išreikštą grynąja mase arba, kai taikoma, tūriu ar vienetų skaičiumi, arba į tai, ar atitinkamos veiklos mastas yra nereikšmingas kiekio atžvilgiu. Atlikdamos tokį vertinimą valstybės narės, kai aktualu, taip pat galėtų atsižvelgti į šioje direktyvoje išvardytus kitus elementus dėl tam tikrų nusikalstamų veikų, įskaitant atitinkamų rūšių apsaugos būklę arba aplinkos atkūrimo sąnaudas.</i></p> <p>Taigi Direktyva dėl aplinkos apsaugos nustato galimus vertinimo kriterijus, kurie galėtų būti reikšmingi, sprendžiant dėl baudžiamosios atsakomybės kilimo.</p> <p>Nors Administracinių nusižengimų kodekso 270² straipsnio 5 dalyje taip pat numatyta atsakomybė už Reglamento (ES) Nr. 2023/1115 I priede nurodytų</p>

		<p>produktų pateikimą arba tiekimą rinkai arba eksportas pažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 2023/1115 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus, tačiau BK 273¹ straipsnyje siūloma įtvirtinti sudėtis nuo pastarosios, atsižvelgiant į Direktyvos dėl aplinkos apsaugos reikalavimus, turėtų skirtis priklausomai nuo prekių ar produktų kiekio. Atsižvelgiant į tai ir siekiant BK užtikrinti teisinį aiškumą, BK 273¹ straipsnio sudėtis tikslintina, nustatant, kad atsakomybė kyla tik tais atvejais, kuomet disponuojant šiomis prekėmis ar produktais buvo padaryta didelė žala orui, žemei, dirvožemiui, vandeniui, gyvūnams, augalams, kitiems gyviesiems organizmams, organinėms ir neorganinėms medžiagoms ar antropogeniniams komponentams arba atsirado kitų sunkių padarinių bet kuriam iš šių aplinkos elementų. Didelės žalos apibrėžimas nustatytas BK 277¹ str. 6 d. (atitinkamai šį straipsnį papildant nuoroda į BK 273¹ str.</p>
<p>Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2026 m. balandžio 9 d. raštas Nr. 26-3887</p>	<p>1. VMVT siūlo patikslinti Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą papildančio 273-1 straipsnio (toliau – BK 273-1 str.) pavadinimą, kad jis atitiktų šio straipsnio 1 dalies nuostatą, ir jį išdėstyti taip: „273-1 straipsnis. Neteisėtas prekių ar produktų pateikimas ar tiekimas rinkai arba eksportavimas“, nes 273-1 straipsnio 1 dalyje kalbama ne tik apie prekių ar produktų pateikimą ar tiekimą rinkai, bet ir apie eksportą.</p> <p>2. VMVT siūlo patikslinti BK 273-1 str. 1 dalį, nes nėra aiški rinkos apimtis, t. y., ar už neteisėtą veiką atsakomybė kils tik tiekiant prekes ar produktus Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių rinkai (viduje), ar ir eksportuojant ne į ES valstybes, pvz., Jungtinę Karalystę.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>BK 273¹ straipsnio pavadinimas papildytinas, siekiant užtikrinti sudėtyje nurodytų alternatyvių veiksmų būdų ir pavadinimo suderinamumą.</p> <p>Kadangi BK 273¹ straipsnis yra tiesiogiai susietas su Reglamento (ES) 2023/1115 reguliavimo sritimi ir jo 3 straipsnyje nustatytais draudimais, todėl ir rinkos apimtis laikytina tokia, kokia apibrėžta minėtame Reglamente (ES) 2023/1115. Dėl to tikslinimai nėra reikalingi ir tikslingi.</p>
	<p>3. BK 273-1 str. 1 dalyje pateiktoje nuorodoje į 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1115 dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų biržos prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kadangi šiuo metu tiek oficialiame šio Reglamento vertime į lietuvių kalbą, tiek jį įgyvendinančiuose teisės aktuose (pavyzdžiui, Aplinkos apsaugos įstatyme) nurodoma taip, kaip ir pateiktame BK projekto 273¹ str., siekiant</p>

	panaikinimas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010, yra padaryta rašybos klaida, pagal kontekstą turėtų būti rašomas žodis „panaikinamas“, o ne „panaikinimas“. Reglamento (ES) 2023/1115 pavadinime taip pat yra padaryta nurodyta klaida.	sistemiškumo, aiškumo ir atsekamumo, šiame etape tikslinimų atlikimas nebūtų tikslingas.
	4. BK 273-1 str. 1 dalyje nėra aprašyti nusikalstamos veikos požymiai, o tik pateikiama nuoroda į Reglamento (ES) 2023/1115 3 dalį, kuri taip pat abstrakti. VMVT nuomone, tokia nuostata neužtikrina teisinio tikrumo, nes nusikalstamos veikos požymiai neapibrėžti tiksliai ir aiškiai. Kyla teisės normos aiškinimo problemų, nes baudžiamajame procese negalima bausti už veiką, kuri nebuvo aiškiai kriminalizuota padarymo metu. Tai galimai pažeistų nullum crimen sine lege certa principą, kuris reikalauja, kad teisės normos būtų aiškos ir suprantamos, kad asmuo žinotų, už kokią veiką gali būti baudžiamas.	Neatsižvelgta. BK 273 ¹ straipsnio sudėtis yra visapusiška ir aiškiai įtvirtinanti būtinuosius šios nusikalstamos veikos požymius. Reglamentas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnį, yra taikomas visuotinai, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Tai reiškia, kad reglamentas taikomas tiesiogiai, be poreikio jį perkelti į nacionalinę teisę, ir nuo jo įsigaliojimo sukuria teises bei pareigas asmenims ir institucijoms. Todėl ir minėtame reglamente nustatyti draudimai bei asmenų pareigos, taikomos tiesiogiai. Tai leidžia teigti, kad sudėties konstravimas darant nuorodą į Reglamente nustatytų pareigų pažeidimus, yra tinkamas ir aiškus. Juolab, toks sudėčių konstravimas jau yra plačiai naudojamas tiek BK (270 ³ str., 132 str. 3 d., 199 ² str. ir kt.), ANK (pvz. 270 ² str. 5 d., 299 str. 5 d., 308 ¹ str. 3 d. ir kt.).
	5. BK 273-1 str. 1 d. nenurodytos ir neapirtos kaltės formos, kurioms esant galima būtų nustatyti kaltę ir tinkamai, be interpretacijų taikyti atsakomybę. Kadangi BK 14 straipsnis nurodo tik, kad kaltė gali būti tyčinė arba dėl neatsargumo, VMVT siūlo aiškiai įvardyti ir kitas kaltės formas, už kurias asmeniui taikoma atsakomybė.	Atsižvelgta iš dalies. BK sudėties konstruojamos taip, kad jeigu konkrečioje sudėtyje nėra numatyta, kad veika padaryta <i>dėl neatsargumo</i> , ji yra tyčinė. Todėl poreikio prie kiekvienos nusikalstamos veikos sudėties nurodyti, kad veika yra <i>tyčinė</i> , nėra pagrindo. Tačiau kadangi Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 str. 2 d. p) p., iš kurios ir konstruojama BK 273 ¹ str. sudėtis, numatyta, kad <i>valstybės narės užtikrina, kad toliau nurodytas elgesys būtų laikomas nusikalstama veika, kai jis yra neteisėtas ir tyčinis</i> , o 3 str. 4 d. numato, kad <i>valstybės narės užtikrina, kad elgesys, išvardytas 2 dalies a–d punktuose, f ir g punktuose, <u>i–q punktuose</u>, r punkto ii papunktyje ir s bei t punktuose, būtų laikomas nusikalstama veika, jei tas elgesys yra neteisėtas ir padarytas bent dėl didelio neatsargumo</i> ,

		siekiant užtikrinti visapusišką Direktyvos dėl aplinkos apsaugos įgyvendinimą, BK 273 ¹ straipsnis papildytinas nauja dalimis, kad ši nusikalstama veika gali būti padaryta ir dėl neatsargumo.
	<p>BK 273-1 str. 1 d. taip pat nėra aiškiai apibrėžto veikos pavojingumo. Paliekant sankcijos parinkimą teismo diskrecijai, gali kilti bausmės proporcingumo principo pažeidimo rizika, nes nėra aišku, už kokią veikos apimtį taikoma konkreti sankcija.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>BK 42 straipsnyje išskirtos galimos bausmių rūšys fiziniams asmenims, atitinkamai 3 d. numatant, kad asmeniui, padariusiam vieną nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, gali būti skiriama tik viena bausmė. BK 54 str. yra aiškiai įtvirtinti bendrieji bausmės skyrimo pagrindai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teismas skiria bausmę pagal šio kodekso specialiosios dalies straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą nusikalstamą veiką, sankciją laikydamasis šio kodekso bendrosios dalies nuostatų. 2. Skirdamas bausmę, teismas atsižvelgia į: <ol style="list-style-type: none"> 1) padarytos nusikalstamos veikos pavojingumo laipsnį; 2) kaltės formą ir rūšį; 3) padarytos nusikalstamos veikos motyvus ir tikslus; 4) nusikalstamos veikos stadiją; 5) kaltininko asmenybę; 6) asmens kaip bendrininko dalyvavimo darant nusikalstamą veiką formą ir rūšį; 7) atsakomybę lengvinančias bei sunkinančias aplinkybes; 8) nusikalstama veika padarytą žalą. 3. Jeigu straipsnio sankcijoje numatytos bausmės paskyrimas aiškiai prieštarautų teisingumo principui, teismas, vadovaudamasis bausmės paskirtimi, gali motyvuotai paskirti švelnesnę bausmę. Jeigu paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas aiškiai prieštarautų teisingumo principui, teismas, vadovaudamasis bausmės paskirtimi, gali motyvuotai visiškai arba iš dalies atidėti paskirtos bausmės vykdymą, išskyrus atvejus, kai padaromas labai sunkus nusikaltimas. <p>Atsižvelgiant į tai, kad beveik visos BK sudėtys, išskyrus tas, kurios numato tik laisvės atėmimo bausmę, yra konstruojamos nurodant keletą alternatyvių galimų skirti bausmių, taip suteikiant galimybę teismui, atsižvelgiant į visas reikšmingas aplinkybes, tinkamai individualizuoti bausmę, pagrindo ir tikslingumo keisti bausmės skyrimo taisykles, nėra.</p>

	<p>6. BK 273-1 str. pavadinime ir 1 d. vartojamos sąvokos „pateikimas, tiekimas, eksportas“ nėra apibrėžtos BK, todėl kyla rizika, kad jos bus suprantamos nevienodai. VMVT pažymi, kad Reglamento (ES) 2023/1115 2 straipsnyje šios sąvokos apibrėžiamos taip:</p> <p>„Pateikimas rinkai – atitinkamos biržos prekės arba atitinkamo produkto tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą.</p> <p>Tiekimas rinkai – atitinkamo produkto tiekimas už atlygį arba nemokamai siekiant jį platinti, vartoti arba naudoti Sąjungos rinkoje vykdant komercinę veiklą“.</p> <p>VMVT, atsižvelgdama į tai, kas aukščiau išdėstyta, ir siekdama aiškumo bei išvengti interpretavimo klaidų, siūlo BK 273-1 str. 1 dalį papildyti nuorodomis į Reglamento (ES) 2023/1115 2 straipsnio 16 ir 18 dalis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kadangi BK 273¹ straipsnis yra tiesiogiai susietas su Reglamento (ES) 2023/1115 3 straipsnyje nustatytų draudimų pažeidimu, o pats Reglamentas yra tiesiogiai taikomas teisės aktas, todėl šių sąvokų įtvirtinimas BK būtų perteklinis ir netikslingas.</p>
<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2026 m. balandžio 20 d. raštas Nr. (1.36 Mr)2T-272</p>	<p>BK projektu siūlomais BK 147 ir 157 straipsnių pakeitimais siūloma šių straipsnių dispozicijas papildyti papildomais nukentėjusiojo nuo prekybos žmonėmis fenomeno išnaudojimo tikslu – „išnaudojamas <...> surogatinei motinystei“. Siūlomas prekybos žmonėmis nusikaltimų sudėčių papildymas sveikintinas. Kita vertus, Lietuvos teisės aktuose (Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, BK ar Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatyme) surogatinės motinystės sąvoka nėra apibrėžta, atitinkamai toks teisės aktuose neapibrėžtos sąvokos įtvirtinimas baudžiamojo įstatymo normoje kertasi su baudžiamajam įstatymui privalomais teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principų reikalavimais, vadovaujantis kuriais nusikalstamų veikų sudėties požymiai baudžiamajame įstatyme turi būti labai aiškiai</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Direktyvos (ES) 2024/1712 (toliau – Direktyva dėl prekybos žmonėmis) nuostatomis yra siekiama užtikrinti platesnę nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis asmenų teisinę apsaugą ir kartu kriminalizuoti tuos prekybos žmonėmis atvejus (padarymo būdus ar tikslus), kurie anksčiau nebuvo kriminalizuoti, tačiau, atsižvelgiant į nusikalstamo elgesio pavojingumą, reikalauja baudžiamosios atsakomybės nustatymo. Vienas iš Direktyvos dėl prekybos žmonėmis pakeitimų yra susijęs su išnaudojimo surogatinei motinystei, kaip nusikaltimo padarymo tikslo ir būdo, nustatymu. Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyva dėl prekybos žmonėmis nepateikia išnaudojimo surogatinei motinystei formų ar būdų, t. y. reikalauja kriminalizuoti prekybos žmonėmis išnaudojimo surogatinės motinystės tikslais visais atvejais, kai yra nustatomi kiti prekybos žmonėmis nusikaltimo požymiai. Todėl, vertinant pagal Direktyvos dėl prekybos žmonėmis nuostatas, baudžiamoji atsakomybė už prekybą žmonėmis siekiant išnaudoti nukentėjusįjį surogatinei motinystei, turi būti nustatyta ir taikoma</p>

	<p>nustatyti, apibrėžti ar aprašyti, siekiant, kad kuriama norma būtų visiškai aiški tiek teisės pažeidėjui, tiek teisės taikytojui. Atsižvelgiant į tai, siūlytina specialiaame įstatyme (Lietuvos Respublikos pagalbinio apvaisinimo įstatyme) aiškiai apibrėžti surogatinės motinystės sampratą, siekiant baudžiamajame įstatyme aiškiai nustatyti, kokie veiksmai būtų laikytini asmens išnaudojimu¹. Kaip alternatyva, vietoj surogatinės motinystės sąvokos panaudotina formuluotė – „išnaudojimas verčiant moterį pastoti, išnešioti, pagimdyti vaiką, perduoti jį kitam asmeniui ir atsisakyti motinystės teisių į jį“.</p>	<p>nepriklausomai surogatinės motinystės formos – ar tai bebūtų priverstinė, komercinė, apgaulės tikslais išgauta, tradicinė, gestacinė, ar bet kokia kita forma. Dėl nurodytos priežasties „surogatinės motinystės“ termino įvedimas į BK ar bet kokią kitą nacionalinį teisės aktą, siekiant apibrėžti šį terminą tik viena ar kita surogatinės motinystės forma, potencialiai neatitiktų Direktyvos dėl prekybos žmonėmis tikslų ir nuostatų (t. y. sukuria riziką nevisiškam Direktyvos dėl prekybos žmonėmis nuostatų įgyvendinimui nacionalinėje teisėje).</p> <p>Teisingumo ministerija pastebi, kad šiuo metu su Lietuvos Respublikos valstybine lietuvių kalbos komisija yra derinamasi dėl termino „surogatinė motinystė“ įvedimo į Lietuvos Respublikos terminų banką. Taigi, įvedus nurodytą terminą į minėtą banką, BK įgyvendintos nuostatos, susijusios su prekyba žmonėmis, turės būti aiškinamos pagal oficialią sąvokos reikšmę.</p>
	<p>Įgyvendinant Direktyvos 2024/1203 2 straipsnio h) punkto reikalavimus, BK projektu siūlomais BK 270³ straipsnio 2 dalies pakeitimais siūloma kriminalizuoti neteisėtą laivų perdirbimo veiklą. Pažymėtina, kad BK projektu naudojamas unikalus ir baudžiamajam įstatymui visiškai nebūdingas² dispozicijos konstravimo metodas, vadovaujantis kuriuo, nusikalstamos veikos požymiai straipsnio dispozicijoje nėra nurodomi ar aprašomi, o vietoj to pateikiama tiesioginė nuoroda į tam tikrą Europos Sąjungos teisės aktą (aptariamam atveju – nuoroda į 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo). Apkreiptinas dėmesys, kad šis baudžiamajam įstatymui nežinomas nusikaltimų sudėčių konstravimo būdas BK projekte naudojamas ne kaip išskirtinė išimtis, o kaip gana įprasta BK normų konstravimo praktika (t. y. vadovaujantis šiuo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>BK 270³, 270⁵, 273¹ ir 276 straipsnių sudėtys yra visapusiška ir aiškiai įtvirtinančios būtinuosius šių nusikalstamų veikų požymius. Reglamentas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnį, yra taikomas visuotinai, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Tai reiškia, kad reglamentas taikomas tiesiogiai, be poreikio jį perkelti į nacionalinę teisę, ir nuo jo įsigaliojimo sukuria teises bei pareigas asmenims ir institucijoms. Todėl ir minėtame reglamente nustatyti draudimai bei asmenų pareigos, taikomos tiesiogiai. Tai leidžia teigti, kad sudėčių konstravimas darant nuorodą į Reglamente nustatytų pareigų pažeidimus, yra tinkamas ir aiškus.</p> <p>Juolab, toks sudėčių konstravimas jau yra plačiai naudojamas tiek BK (270³ str., 132 str. 3 d., 199² str. ir kt.), ANK (pvz. 270² str. 5 d., 299 str. 5 d., 308¹ str. 3 d. ir kt.).</p>

¹ Šiuo metu lieka neaišku, ar turima omeny bet kokia surogacija, ar tik priverstinė/komercinė/su apgaulės elementais, tradicinė – kai surogatinė motina yra ir genetinė vaiko motina, ar gestacinė – kai ji tik išnešioja embrioną, neturėdama genetinio ryšio su vaiku ar pan.

² Vienintele išimtimi laikytina galiojančio BK 270³ straipsnio norma, kurios dispozicijoje pateikiamas nuoroda į Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos priedus.

	<p>metodu, BK projekte sukonstruotos net 4 naujos nusikaltimo sudėtys). Aptariamam aspektui primintina, kad baudžiamajam įstatymui privalomai taikomi teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principų reikalavimai, vadovaujantis kuriais, visi nusikalstamos veikos požymiai straipsnio dispozicijoje turi būti aiškiai įtvirtinti ir apibrėžti, siekiant tiek kaltininkui, tiek teisės taikytojui aiškiai nubrėžti nusikalstamos veikos taikymo ribas ir išvengti nusikalstamų veikų sudėčių požymių skirtingo interpretavimo ir praktinio taikymo problemų. Suprantama, kad, dispozicijose įvardinus visus galimus Direktyvos 2024/1203 reikalaujamus nusikalstamų veikų požymius, galimai padidės konstruojamos straipsnio dispozicijos apimtys, tačiau tai, manytina, laikytina mažesne blogybe negu BK projektu siūlomas naujas, su nusistovėjusia BK nusikaltimų sudėčių formavimo praktika nederantis baudžiamojo įstatymo normų konstravimo būdas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina BK projekte kriminalizuojant naujas nusikalstamas veikas, užtikrinti teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principų reikalavimus ir visus kriminalizuotinus nusikaltimų sudėčių požymius aiškiai nurodyti konstruojamų straipsnių dispozicijose. Analogiška pastaba taikytina ir BK projektu siūlomiems BK 270⁵, 273¹, 276¹ straipsniams.</p>	
	<p>BK projektu siūlomais BK 270 straipsnio pakeitimais siekiama įgyvendinti Direktyvos 2024/1203 3 straipsnio 2 dalies a) ir b) punktų reikalavimus bei kriminalizuoti a) bet kokio kiekio pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos išmetimą, išleidimą ar išpylimą į orą, dirvožemį ar vandenį; arba b) pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos neteisėtą pateikimą rinkai. Pažymėtina, kad didžiąją dalį nurodytų Direktyvos 2024/1203 nuostatų jau</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Direktyvos dėl aplinkos apsaugos 3 straipsnio 2 dalies a) punktas numato, kad valstybės narės užtikrina, kad toliau nurodytas elgesys būtų laikomas nusikalstama veika, kai jis yra neteisėtas ir tyčinis: kokio nors kiekio medžiagų ar substancijų, energijos ar jonizuojančiosios spinduliuotės išleidimas, išmetimas ar išpylimas į orą, dirvožemį ar vandenį, sukeliantis ar galintis sukelti žmogaus mirtį ar sunkų sveikatos sutrikimą arba didelę žalą oro, dirvožemio ar vandens kokybei, arba didelę žalą ekosistemai, gyvūnams ar</p>

	<p>įgyvendina galiojančio BK 270 straipsnio nuostatos, kurios jau numato baudžiamąją atsakomybę už pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos išmetimą, išleidimą ar išpylimą į orą, dirvožemį ar vandenį, jeigu tai sukėlė pavojingus padarinius, kadangi visos šios veikos savaime automatiškai reikštų aplinkos apsaugos taisyklių pažeidimą, kuris jau nurodytas galiojančios BK 270 straipsnio dispozicijoje. Pažymėtina, kad Direktyvos 2024/1203 3 straipsnio 2 dalies a) punkte nurodytos nusikalstamos veikos jau buvo nurodytos pakeičiamoje direktyvoje 2008/99/EB, kurios nuostatas sėkmingai perkėlė galiojančio BK 270 straipsnio nuostatos ir tokį sėkmingą direktyvos 2008/99/EB nuostatų įgyvendinimą konstatavo ir Europos Komisija. Atitinkamai, BK projektu siūlomi BK 270 straipsnio pakeitimai aptariamam aspektui nėra reikalingi ir yra pertekliniai. Kita vertus, pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos neteisėtas pateikimas rinkai, kurį BK projektu yra siūloma inkorporuoti į BK 270 straipsnio sudėtį, yra savo pobūdžiu ir esme visiškai savarankiška ir su BK 270 straipsnyje nurodytomis veikomis nieko bendra neturinti nusikalstama veika, kuriai, be kita ko, vadovaujantis Direktyvos 2024/1203 3 straipsnio 2 dalies b) punkto nuostatomis, nėra būdingi ir BK 270 straipsnyje nurodyti pavojingi padariniai (neigiamas poveikis aplinkai, grėsmė žmogaus sveikatai ar gyvybei), todėl siūlytina atsisakyti šios nusikalstamos veikos inkorporavimo į BK 270 straipsnio sudėtį ir ją kriminalizuoti (be pavojingų padarinių požymio) atskirame BK straipsnyje.</p>	<p>augalams. Taigi, Direktyvos dėl aplinkos apsaugos nuostata <i>expressis verbis</i> reikalauja numatyti nurodytoje normoje numatytą veiką (objektyviają pusę) kaip užtraukiančią baudžiamąją atsakomybę.</p> <p>Dabartinė BK 270 straipsnio redakcija eksplicitiškai nenumato cheminių ar kitokių medžiagų išleidimo, išmetimo ar išpylimo į orą, dirvožemį ar vandenį, arba asmens veikos, dėl kurios į aplinką pateko bet koks kiekis bet kurios rūšies energijos, arba šių pavojingų medžiagų, substancijų ar energijos pateikimas ar tiekimas rinkai. Atitinkamai, plečiamasis BK aiškinimas yra draudžiamas. Todėl dabartinė BK 270 straipsnio redakcija neapima minėtos veikos (objektyviosios pusės). Siekiant užtikrinti visišką Direktyvos dėl aplinkos apsaugos nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę, nurodyti veikos variantai privalo būti įgyvendinti BK 270 straipsnyje.</p> <p>Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Direktyva dėl aplinkos apsaugos reikalauja veikos ir padarinių priežastinio ryšio kriminalizavimą, t. y. reikalauja, kad veika sukeltų pavojingus padarinius (neigiamą poveikį) aplinkai, grėsmę žmogaus gyvybei ar sveikatai. Todėl dalinis Direktyvos dėl aplinkos apsaugos nuostatų perkėlimas nebūtų tinkamas šio teisės aktų normų įgyvendinimas nacionalinėje teisėje.</p>
	<p>BK projektu kriminalizuojant BK 270⁵ straipsnio nusikalstamą veiką (Neteisėta paviršinio ar požeminio vandens gavyba), šios veikos pavojingų padarinių požymiams apibrėžti pažodžiui naudojamos Direktyvos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlomam BK papildymu 270⁵ straipsniu yra daroma tiesioginė nuoroda į Direktyvos 2000/60/EB nuostatas ir jose esančias sąvokas. Todėl nurodytos normos aiškinimas yra tiesiogiai nulemtas ir Direktyvoje 2000/60/EB esančių</p>

<p>2024/1203 2 straipsnio m) punkte nurodytos formuluotės, t. y. didelė žala: a) paviršinio vandens telkinių ekologinei būklei; ar b) ekologiniam potencialui; arba c) požeminio vandens telkinių kiekybinei būklei. Pastebėtina, kad toks pažodinis Direktyvos 2024/1203 nuostatų perkėlimas laikytinas ydingu, kadangi BK projektu siūlomos Direktyvos 2024/1203 formuluotės, skirtos nusikalstamai veikai apibūdinti, nėra būdingos ir (ar) apibrėžtos nei Lietuvos baudžiamajame įstatyme, nei specializuotuose teisės aktuose, dėl ko šių naujų nusikalstamos veikos požymių turinys tampa visiškai neaiškiu ir laikytinas vertinamojo pobūdžio, t. y. kiekvieno požymio turinį teismas, nagrinėjant baudžiamąją bylą, turės ad hoc nustatinėti kiekvieną kartą per naują (ir galimai gana skirtingai) ir vis per naują bandyti aiškintis šių nusikalstamos veikos vertinamųjų požymių taikymo ribas, kas gali suponuoti nevienareikšmiškos teismų praktikos šios normos atžvilgiu formavimąsi. Manytina, kad toks baudžiamojo įstatymo normų konstravimo būdas nedera su teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principų reikalavimais ir neišvengiamai sukels skirtingo šių sudėties požymių interpretavimo ir praktinio taikymo problemas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina specialiuose įstatymuose apibrėžti BK projektu siūlomus nusikalstamos veikos sudėties požymius arba, konstruojant BK 270⁵ straipsnio sudėtį, naudoti baudžiamajam įstatymui žinomus nusikalstamus padarinius apibūdinančius požymius.</p>	<p>sąvokų bei jų aiškinimo pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo išaiškinimus. Kilus neaiškumams dėl minėtoje direktyvoje esančių nuostatų ar sąvokų, nacionaliniai teismai turi teisę ir pareigą kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo (nebent taikytina ESTT praktikoje suformuota <i>acte clair</i> ar <i>acte éclairée</i> doktrina).</p>
---	---